

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj: P-1502/2023-42

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu, po sucu Ani Ćosić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Branka Kramarića, Grofova Ratkaja 1, Pregrada, OIB: 88903843457, kojeg zastupa punomoćnica Sanela Kontin Miklin, odvjetnica u Križevcima, protiv tuženice, Zagrebačka banka d.d., Trg bana Josipa Jelačića 10, Zagreb, OIB: 92963223473, zastupana po punomoćnici Sanji Porobiji, odvjetnici u Odvjetničkom društvu Porobija&Porobija d.o.o. u Zagrebu, radi utvrđenja i isplate, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene 7. svibnja 2026. u prisutnosti tužitelja osobno, punomoćnice tužitelja i punomoćnika tuženice, 28. svibnja 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da su nišetne odredbe Ugovora o kreditu broj 3208602716 od 13. ožujka 2007. javnog bilježnika Irme Pavelić iz Pregrade, pod posl. brojem ovjere OU-1009/2007 od 15. ožujka 2007., a koji Ugovor je sklopljen između tužitelja Branko Kramarić, OIB: 88903843457 i tuženika Zagrebačka banka d.d., OIB: 92963223473, u dijelu u kojemu je ugovorena otplata kredita uz korištenje valutne klauzule vezane za CHF.

II. Utvrđuje se da je nišetna odredba Ugovora o kreditu broj 3208602716 od 13. ožujka 2007., Javnog bilježnika Irme Pavelić iz Pregrade, pod posl. brojem ovjere OU-1009/2007 od 15. ožujka 2007., a koji Ugovor je sklopljen između tužitelja, Branko Kramarić OIB: 88903843457 i tuženika, Zagrebačka banka d.d., OIB: 92963223473, u dijelu u kojemu je u članku 2. Ugovora o kreditu ugovoreno: "Korisnik kredita obvezuje se platiti sve naknade i troškove sukladno Odluci o Tarifi naknada za usluge Kreditora" te u dijelu u kojemu je u članku 23. C) Ugovora o kreditu ugovoreno: "Korisnik kredita može izvršiti prijevremenu konačnu otplatu kredita uz plaćanje naknade prema Odluci o tarifi naknada za usluge Kreditora, odnosno općim uvjetima poslovanja Kreditora važećim u trenutku prijevermene otplate."

III. Nalaže se tuženiku, Zagrebačka banka d.d., OIB: 92963223473, da tužitelju, Branko Kramarić, OIB: 88903843457, isplati preplaćeni iznos s osnove

valutne klauzule u ukupnom iznosu od 7.293,61 eura zajedno s zateznim kamatama koje teku:

- na iznos od 0,21 eura od 1. ožujka 2008. do isplate;
- na iznos od 3,90 eura od 1. travnja 2008. do isplate;
- na iznos od 18,83 eura od 1. studenoga 2008. do isplate;
- na iznos od 1,92 eura od 1. prosinca 2008. do isplate;
- na iznos od 20,69 eura od 1. siječnja 2009. do isplate;
- na iznos od 23,24 eura od 1. veljače 2009. do isplate;
- na iznos od 24,52 eura od 1. ožujka 2009. do isplate;
- na iznos od 21,48 eura od 1. travnja 2009. do isplate;
- na iznos od 21,03 eura od 1. svibnja 2009. do isplate;
- na iznos od 16,25 eura od 1. lipnja 2009. do isplate;
- na iznos od 12,05 eura od 1. srpnja 2009. do isplate;
- na iznos od 13,76 eura od 1. kolovoza 2009. do isplate;
- na iznos od 16,94 eura od 1. rujna 2009. do isplate;
- na iznos od 15,12 eura od 1. listopada 2009. do isplate;
- na iznos od 13,36 eura od 1. studenog 2009. do isplate;
- na iznos od 17,41 eura od 1. prosinca 2009. do isplate;
- na iznos od 21,25 eura od 1. siječnja 2010. do isplate;
- na iznos od 25,29 eura od 1. veljače 2010. do isplate;
- na iznos od 24,23 eura od 1. ožujka 2010. do isplate;
- na iznos od 31,03 eura od 1. travnja 2010. do isplate;
- na iznos od 29,28 eura od 1. svibnja 2010. do isplate;
- na iznos od 32,44 eura od 1. lipnja 2010. do isplate;
- na iznos od 51,55 eura od 1. srpnja 2010. do isplate;
- na iznos od 47,20 eura od 1. kolovoza 2010. do isplate;
- na iznos od 63,52 eura od 1. rujna 2010. do isplate;
- na iznos od 54,91 eura od 1. listopada 2010. do isplate;
- na iznos od 48,44 eura od 1. studenoga 2010. do isplate;
- na iznos od 67,00 eura od 1. prosinca 2010. do isplate;
- na iznos od 78,97 eura od 1. siječnja 2011. do isplate;
- na iznos od 70,30 eura od 1. veljače 2011. do isplate;
- na iznos od 71,57 eura od 1. ožujka 2011. do isplate;
- na iznos od 65,33 eura od 1. travnja 2011. do isplate;
- na iznos od 67,26 eura od 1. svibnja 2011. do isplate;
- na iznos od 88,45 eura od 1. lipnja 2011. do isplate;
- na iznos od 91,43 eura od 1. srpnja 2011. do isplate;
- na iznos od 114,10 eura od 1. kolovoza 2011. do isplate;
- na iznos od 105,65 eura od 1. rujna 2011. do isplate;
- na iznos od 92,47 eura od 1. listopada 2011. do isplate;
- na iznos od 92,12 eura od 1. studenoga 2011. do isplate;
- na iznos od 87,99 eura od 9. prosinca 2011. do isplate;
- na iznos od 95,47 eura od 1. siječnja 2012. do isplate;
- na iznos od 100,74 eura od 1. veljače 2012. do isplate;
- na iznos od 100,89 eura od 1. travnja 2012. do isplate;
- na iznos od 97,58 eura od 1. travnja 2012. do isplate;
- na iznos od 98,93 eura od 1. svibnja 2012. do isplate;
- na iznos od 5.037,51 eura od 4. svibnja 2012. do isplate

a koja kamata se od dospijeća do 31. srpnja 2015. obračunava po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za

pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, te od 30. prosinca 2023. do isplate po godišnjoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope, tj. kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

IV. Nalaže se tuženiku Zagrebačka banka d.d., OIB: 92963223473 da tužitelju Branko Kramarić, OIB: 88903843457 isplati iznos od 254,65 eura na ime uplate naknade za obradu kredita zajedno s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama na navedeni iznos tekućim od 17. ožujka 2007. do 31. prosinca 2007. po stopi propisanoj Uredbom o visini stope zatezne kamate od 15 % godišnje, od dana 1. siječnja 2008. godine do 31. srpnja 2015. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, te od 30. prosinca 2023. do isplate po godišnjoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope, tj. kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

V. Odbija se tužbeni zahtjev u dijelu kojim tužitelj potražuje isplatu zateznih kamatama tekućih na iznos od 254,65 eura na ime uplate naknade za obradu kredita za dan 16. ožujak 2007., kao neosnovan.

VI. Nalaže se tuženiku Zagrebačka banka d.d., OIB: 92963223473 da tužitelju Branko Kramarić, OIB: 88903843457 isplati iznos od 93,97 eura na ime uplate naknade za prijevremenu otplatu kredita zajedno s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama na navedeni iznos tekućim od 4. svibnja 2012. do dana 31. srpnja 2015. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope Hrvatske

narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, te od 30. prosinca 2023. do isplate po godišnjoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope, tj. kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

VII. Nalaže se tuženiku, Zagrebačka banka d.d. OIB: 92963223473, nadoknaditi tužitelju, Branko Kramarić, OIB: 88903843457, trošak parničnog postupka u iznosu od 2.145,00 eura sa zateznom kamatom tekućom od 28. svibnja 2026. do isplate, po godišnjoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope, tj. kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 dana.

VIII. Odbija se zahtjev tuženika, Zagrebačka banka d.d. OIB: 92963223473, za naknadu troška parničnog postupka kao neosnovan.

Obrazloženje

1.1. Tužitelj u tužbi podnesenoj ovom sudu 6. ožujka 2023. navodi kako je sa tuženikom 13. ožujka 2007. zaključio Ugovor o namjenskom kreditu broj 3208602716, koji ugovor je solemniziran kod javnog bilježnika Irme Pavelić iz Pregrade pod poslovnim brojem OU-1009/2007 15. ožujka 2007.. Temeljem navedenog ugovora, tuženik je tužitelju odobrio i stavio na raspolaganje kredit u kunskoj protuvrijednosti od 40.000,00 CHF obračunato prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate kredita. Otplata kredita ugovorena je u valuti te je ugovoreno da korisnik kredita otplaćuje kredit u mjesečnim anuitetima u iznosu 420,25 CHF u kunskoj protuvrijednosti obračunatoj po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na dan plaćanja za CHF. Kredit je tužitelj otplatio u cijelosti.

Tužitelj smatra da su predmetnim Ugovorom o kreditu povrijeđena njegova prava kao potrošača, na način da je tuženik koristio nedopuštene i nepoštene ugovorne odredbe, i to ugovornu odredbu kojom je otplata vezana uz valutu švicarski franak. Poziva se na odluke donesene u kolektivnom sporu radi zaštite prava potrošača i to presudu Trgovačkog suda Zagrebu poslovni broj: P-1401/2012 od 4.

srpnja 2013. i presudu Visokog Trgovačkog suda u Zagrebu, posl. broj PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018.. Ističe kako su odredbe Ugovora o kreditu u kojima se otplata kredita veže uz valutu CHF nepoštene, budući da je prilikom ugovaranja valutne klauzule u švicarskim francima, tuženik propustio tužitelja u cijelosti informirati o svim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti tijekom pregovora i u svezi zaključenja ugovora o kreditu, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, kao i zbog činjenice da je tuženik valutnu klauzulu ugovorio i koristio protivno njenoj zakonom predviđenoj svrsi.

Nadalje, tužitelj ukazuje da Ugovor sadrži i nepoštenu i ništetnu odredbu i to u dijelu članka 2. Ugovora o kreditu u kojem je ugovoreno da je korisnik kredita obavezan platiti sve naknade i troškove sukladno Odluci o Tarifi naknada za usluge Kreditora te u dijelu članka 23. točka C kojim je propisano da korisnik kredita može izvršiti prijevremenu konačnu otplatu kredita uz plaćanje naknade prema Odluci o tarifi naknada za usluge Kreditora, odnosno općim uvjetima poslovanja Kreditora važećim u trenutku prijevremene otplate. O navedenim odredbama tužitelj i tuženik nisu pojedinačno pregovarali, iste su kako i sam Ugovor sastavljene na tipiziranom obrascu te je ugovaranje predmetnih odredbi suprotno načelu savjesnosti i poštenja uslijed čega je nastala i neravnoteža među ugovornim stranama.

Slijedom navedenog, tužitelj predlaže donošenje presude kojom će se utvrditi ništetnim odredbe ugovora u dijelu u kojem je ugovorena otplata kredita uz korištenje valutne klauzule vezane uz CHF, odredbe ugovora kojim je ugovoreno da je tužitelj kao korisnik kredita u obvezi platiti sve naknade i troškove, te da prijevremenu isplatu kredita može izvršiti jedino uz plaćanje naknade, kao i da se tuženiku naloži isplata iznosa da od 7.293,89 eura sa zateznim kamatama na pojedinačno navedene iznose (po osnovi valutne klauzule), iznos od 254,65 eura sa zateznim kamatama (po osnovi uplate naknade za obradu kredita) te iznos od 93,97 eura sa zateznim kamatama (na ime uplate naknade za prijevremenu otplatu kredita), kao i trošak parničnog postupka sa zateznim kamatama od dana donošenja presude do isplate.

1.2. Nakon provedenog financijskog vještačenja tužitelj je podneskom od 4. lipnja 2024. naveo kako pojedinačnim zbrajanjem preplaćenih anuiteta za tečajnu razliku dolazi do zbroja 7.293,61 eura dok vještak dolazi do rezultata od 7.293,66 eura odnosno riječ je o razlici 0,05 euro centa. Stoga predlaže da se vještak očituje da li je točan izračun preplate anuiteta za tečajnu razliku od 7.293,61 eura. Također, navedenim podneskom tužitelj je postavio konačni tužbeni zahtjev.

2.1. U odgovoru na tužbu tuženik u cijelosti osporava istaknute zahtjeve kao neosnovane, uključujući pravnu osnovu, visinu, izračun te činjenice i razloge kojima je tužitelj obrazložio svoju tužbu u ovom sporu. Ističe prigovor zastare u odnosu na sve iznose koji su predmet zahtjeva tužitelja, a dospjeli su prije 3. ožujka 2018.. Smatra da deklaratorni dijelovi nisu podobni za raspravljanje, te osporava tužitelju status potrošača. U odnosu na valutnu klauzulu navodi kako je tužitelj bio upoznat s valutnim rizikom, a valutna klauzula je zakonom dopuštena, legitimna odredba. Tuženik kao banka nije znao niti imao i jedan razlog sumnjati u buduće kretanje valute CHF koja je godinama bila stabilna valuta. U vrijeme zaključenja predmetnog ugovora tuženik nije mogao znati da će doći do financijske krize i pritiska na CHF valutu. Ističe da je korisnik kredita informiran o svim parametrima vezanim za odobrenje kredita uz valutnu klauzulu u CHF.

U odnosu na tzv. ulaznu naknadu i izlaznu naknadu tuženik ističe prigovor zastare obzirom je ulazna naknada naplaćena u iznosu 1.918,66 kuna 16. ožujka

2007., a izlazna 4. svibnja 2012. u iznosu od 708,04 kune. Navodi kako tužba u kolektivnom sporu nije prekinula tijekom zastarnog roka za zahtjev za isplatu po osnovi naplaćene naknade za obradu kreditnog zahtjeva. Oспорava istaknute zahtjeve kao neosnovane uključujući pravnu osnovu, visinu i činjenice. Navodi kako je plaćanje naknada banci uobičajeno u poslovanju kreditnih institucija, a takve naknade nisu zakonom zabranjene. Ugovorne odredbe o naknadama su jasne, lako razumljive i lako uočljive te stoga nije dopušteno ocjenjivati njezinu poštenost. Također visina naknade je jasno, lako uočljivo i razumljivo određena pozivom na odredbe Odluke o tarifi naknada za usluge. Tužitelj je o obvezi plaćanja naknade za obradu kredita bio informiran, a ta mu je informacija bila dostupna i na letcima koji su se uručivali tužitelju prije sklapanja ugovora. Primjenom mjerodavne tarife banka je propisivala naknadu za obradu kredita u iznosu od 1% od iznosa kredita te je riječ o fiksnom iznosu. Smatra kako ugovorne odredbe o ulaznoj i izlaznoj naknadi nisu prouzročile nikakvu, a posebnu ne znatnu neravnotežu između stranaka.

U konačnici tuženik osporava tijekom zateznih kamata te predlaže da se tužbeni zahtjev odbije u cijelosti. U daljnjem tijeku postupka tuženik predlaže da se u slučaju izvođenja financijskog vještačenja izračunaju i uzmu u obzir tzv. negativne razlike odnosno one slučajeve u kojima je tužitelj manje platio u odnosu na početni otplatni plan.

2.2. Nakon provedenog financijskog vještačenja podneskom od 4. lipnja 2024. tuženik je istom prigovorio iz razloga što je vještak tečajnu razliku obračunao na način da je od stvarno plaćenog anuiteta oduzimao stvarni anuitet po inicijalnom tečaju.

3. Tijekom provedbe dokaza sud je izvršio pročitao Pregled promjena kamatnih stopa po kreditu (list 14 spisa), Ugovor o namjenskom kreditu (list 16-23 spisa), Potvrda tuženika (list 24 spisa), prijepis efektivne kamatne stope (list 26-30 spisa), pregled prometa po kreditu (list 32-37 spisa), dokumentacija priložena uz odgovor na tužbu (list 79-118 spisa), sudska praksa (list 119-123, 193-257 spisa), pregled proizvoda za domaće fizičke i pravne osobe (list 124-129 spisa), pregled naknada za proizvode i usluge fizičkim osobama (list 130-139 spisa), pregled štedno-ulagačkih proizvoda (list 140-141 spisa), pregled kredita (list 142-156 spisa), pregled dopunskih proizvoda i usluga (list 157-174 spisa), pregled kreditnih kartica i kartica s odgodom plaćanja (list 175-179 spisa), uputa za odobravanje kredita građanima (list 180-182 spisa), opći uvjeti poslovanja (list 183-187 spisa), provedeno je financijsko vještačenje po stalnom sudskom vještaku Branki Lukačević Gregić iz Terra Expert Consulting j.d.o.o. (list 282-288 spisa), kao i njegova dopuna pisanim putem (list 304-305 i 316-318 spisa), te je saslušan tužitelj. Sud nije provodio dokazni prijedlog saslušanja osobnog bankara obzirom je tuženik od navedenog dokaznog prijedloga odustao na pripremnom ročištu 1. ožujka 2024.

4. Cijeneći svaki dokaz zasebno i sve dokaze zajedno u skladu sa čl. 8. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj: 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 02/07.- Odluka USRH, 84/08., 96/08.-Odluka USRH, 123/08., 57/11., 25/13., 89/14., 70/19., 80/22., 114/22., 155/23. dalje: ZPP), na temelju rezultata cjelokupnog postupka, sud je ocijenio da je tužbeni zahtjev sukladno podnesku tužitelja od 4. lipnja 2024. djelomično osnovan.

5. Među strankama nije sporno da su tužitelj, kao korisnik kredita, i tuženik, kao kreditor, zaključili Ugovor o namjenskom kreditu, kojim je tuženik odobrio i stavio na

raspolaganje tužitelju kredit u iznosu kunske protuvrijednosti od 40.000,00 CHF obračunato po srednjem tečaju HNB na dan isplate kredita, uz rok otplate kredita 120 mjeseci, pri čemu se kredit otplaćuje u mjesečnim anuitetima u kunskoj protuvrijednosti obračunatoj prema srednjem tečaju HNB-a važećem na dan plaćanja, a prvi anuitet iznosi 420,25 CHF. Nadalje nije sporno da je čl. 2. Ugovora ugovoreno da je tuženik obavezan platiti sve naknade i troškove sukladno Odluci o Tarifi naknada za usluge tuženika (tzv. ulazne naknade), dok je čl. 23. točkom C. ugovora određena mogućnost prijevremene otplate kredita uz plaćanje tzv. izlazne naknade. Također, nije sporno da je tužitelj kredit prijevremeno otplatio.

6. Sporno je jesu li ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli kojom su iznos kredita i visina anuiteta vezani uz tečaj švicarskog franka, te ugovorne odredbe o tzv. ulaznoj i izlaznoj naknadi protivne pozitivnim propisima Republike Hrvatske, odnosno jesu li iste nepoštene i nišetne. Posljedično tome, sporno je ima li tužitelj pravo na povrat iznosa koje je tuženiku platio zbog promjene valutne klauzule i promjena tečaja CHF u odnosu na tečaj na dan isplate kredita, kao i iznosa koje je platio na ime tzv. ulaznih i izlaznih naknada. Sporna je visina, jesu li protekli zakonom propisani rokovi zastare, status potrošača tužitelja te tijek zateznih kamata.

7. U odnosu na prigovore tuženika vezano za deklaratorni dio tužbenog zahtjeva, ovaj sud zaključuje da je takav prigovor neosnovan budući je člankom 327. st. 1. i čl. 328. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj: 35/05., 41/08., 125/11. i 78/15., 29/18., 126/21., 114/22., 156/22., 155/23. dalje: ZOO-a) propisano neograničeno pravo na isticanje nišetnosti, da se pravo na isticanje nišetnosti ne gasi iz čega slijedi da svaka zainteresirana osoba može uvijek isticati nišetnost.

U odnosu na valutnu klauzulu

8. Prvenstveno valja istaknuti kako je presudom Trgovačkog suda u Zagrebu posl. br. P-1401/12 od 4. srpnja 2013., koja je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl. br. PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018., u odnosu na koju je revizija odbijena odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske posl. br. Rev-2221/2018-11 od 3. rujna 2019., utvrđeno da je tuženik povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapanjem ugovora o kreditu koristeći u njima nepoštene i nišetne ugovorne odredbe ugovaranjem valute uz koju je vezana glavnica švicarski franak sve suprotno odredbama čl. 81., čl. 82. i čl. 90. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 96/03., dalje: ZZP) u razdoblju od 1. lipnja 2004. do 6. kolovoza 2007., a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008. suprotno odredbi čl. 96. i čl. 97. ZZP/07.

9. Odredbom čl. 502.c ZPP-a propisano da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz kolektivne tužbe (iz čl. 502a st.1. ZPP-a) ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati. S tim u vezi valja napomenuti da se pojam naknade štete u smislu čl. 502.c ZPP-a treba tumačiti u smislu uklanjanja posljedica povrede, pa time i prava tražiti vraćanje onog što je stečeno zbog takve povrede, na što upućuje i činjenica da je izmjenama i dopunama ZPP-a ("Narodne novine" br. 70/19.) izmijenjen i sadržaj navedene odredbe članka 502.c na način da je sada i izričito propisano da se fizičke i pravne osobe mogu pozvati na pravno utvrđenje iz postupaka po kolektivnoj tužbi i

u parnicama radi isplate. Stoga je ovaj sud vezan za utvrđenja iz navedenih presuda. Ovakvo pravno shvaćanje zauzeo je i Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci Rev-3142/2018-2 od 19. ožujka 2019. Imajući na umu da je Ugovor o namjenskom kreditu, između tužitelja i tuženika sklopljen upravo u razdoblju koje je obuhvaćeno presudama donesenima u postupcima pokrenutima radi zaštite kolektivnih interesa potrošača, to je sud, sukladno navedenim zakonskim odredbama, vezan za pravna utvrđenja iz citiranih presuda.

10. Također valja istaći da su u pojedinačnim potrošačkim sporovima banke ovlaštene tvrditi i dokazivati da su u postupku sklapanja pojedinačnog ugovora o kreditu ipak na drugi način dale odgovarajuće obavijesti potrošaču o naravi, rizicima i posljedicama osporenih ugovornih odredaba na određivanje njegove novčane obveze i da je potrošač, unatoč punoj obaviještenosti, svejedno pristao na sklapanje takvog ugovora. Međutim, tuženik je na tu okolnost predložio saslušanje svog djelatnika (osobnog bankara) od kojeg dokaznog prijedloga je naknadno odustao, te je na navedene okolnosti saslušan tužitelj.

11. Tužitelj je iskazao kako mu je predmetni kredit bio potreban za izgradnju kuće koju je koristio za osobne potrebe za stanovanje, a sva sredstva dobivena iz kredita utrošena su na izgradnju kuće. U trenutku podizanja kredita tužitelj nije imao registrirani obrt niti trgovačko društvo, te je bio zaposlen u Auto Poljoprom. Prilikom zaključenja ugovora bio mu je ponuđen ugovor u EUR i CHF, ali je ugovor u CHF bio puno povoljniji, dok su kamate za EUR bile jako visoke. Tužitelj je naveo da prilikom zaključenja ugovora nije bio upozoren na rizike koji su vezani za CHF valutu, iako je znao što znači valutna klauzula, niti su mu objašnjene odredbe ugovora vezano za naknade, već samo iznos rate te ne zna kada su predmetne naknade naplaćene. Tužitelj na odredbe ugovora nije mogao utjecati, a ugovor je prije potpisivanja pročitao te je shvatio njegove odredbe. Nakon što su se povisile rate kredita, u jednom trenutku je razgovarao i s direktorom banke i tražio pojašnjenje, možda je čak tražio i zaključenje novog ugovora, ali mu je tada rečeno da se ne zna što će se desiti sa EUR. Tužitelj je istaknuo kako je ugovor prijevremeno otplaćen jer su rate kredita postale prevelike, te je prijevremenom otplatom zatvoren cijeli kredit. Tužitelj je iskazao kako je bio svjestan da se mjesečna rata može mijenjati ovisno o tečaju CHF, ali ne za 50%. Tužitelj se nije prethodno informirao o kretanju tečaja CHF niti je išao u druge banke radi pribave ponuda, prihvatio je ono što mu je bilo ponuđeno od banke. Ne sjeća se koliko je puta bio kod tuženika prije zaključenja ugovora, a obzirom je kod tuženika prije zaključenja ugovora primao plaću to mu je bila i matična banka. Tužitelj je iskazao da nije znao da tarifa i Opći uvjeti poslovanja čine sastavni dio ugovora o kreditu. U odnosu na naknade, tužitelj je naveo da na iste nije mogao niti je pokušao utjecati, te mu je rečeno da je takav postupak i način poslovanja banke. Kredit je osobno otplaćivao.

12. Sud je prihvatio iskaz tužitelja kao vjerodostojan i istinit jer je iskazivao uvjerljivo i životno logično, budući da isti ima neposredna saznanja o odlučnim činjenicama, a njegov iskaz nije doveden u sumnju drugim izvedenim dokazima. Osim toga, na iskaz nisu istaknuti nikakvi prigovori.

13. U odnosu na prigovor tuženika da tužitelj nema svojstvo potrošača, jer da to svojstvo nije dokazao, niti je dokazao da su se sredstva kredita koristila isključivo za potrošačke svrhe, valja reći da je u članku 6. Ugovora o kreditu ugovoreno da je namjena kredita izgradnja kuće u Zaboku, Matije Gupca 102. U slučaju kada se neki

pravni posao sklapa u okviru poslovne djelatnosti jedne od ugovornih strana pretpostavka je da će se u tom pravnom poslu (u konkretnom slučaju u ugovoru o kreditu) navesti da se taj pravni posao sklapa u okviru poslovne djelatnosti korisnika kredita, između ostalog, i zbog određenih pravnih posljedica (primjerice visina stope zatezne kamate je različita za pravne i fizičke osobe), a i u takvim pravnim poslovima se u pravilu izrijekom navodi da korisnik kredita konkretan ugovor sklapa za određene poslovne namjene, a u konkretnom slučaju navedeno se nije ostvarilo. Štoviše, uvidom u Ugovor o kreditu utvrđeno da je kod namjene kredita navedeno: "izgradnja kuće u Zaboku, Matije Gupca 102" (čl. 6. Ugovora o kreditu), dakle izrijekom je određeno kako se radi o kreditu za izgradnju kuće. Ističe se kako ugovorne strane prilikom sklapanja pravnog posla definiraju, između ostalog, i svrhu sklapanja konkretnog pravnog posla, dakle da je tužitelj predmetni ugovor o kreditu sklopilo za potrebe svoje poduzetničke, poslovne djelatnosti, isto bi bilo navedeno u ugovoru o kreditu.

14. Odredbom čl. 320. stavak 1. ZOO-a propisano je da će se u slučaju kad je ugovor sklopljen prema unaprijed otisnutom sadržaju, ili kad je ugovor na drugi način pripremila i predložila jedna ugovorna strana, nejasne odredbe tumačiti u korist druge strane. Kako tijekom postupka nije sporno da je tekst ugovora o kreditu sastavio tuženik, a koji kredit je tužitelj ishodio radi izgradnje kuće koju je tužitelj koristio za osobne potrebe, a kako to ujedno i proizlazi iz njegovog iskaza, stoga se eventualno sporan dio sadržaja tog ugovora, ima tumačiti u korist tužitelja temeljem čl. 320. stavka 1. ZOO-a pa se stoga zaključuje da konkretan ugovor o kreditu nije bio sklopljen u okviru poslovne djelatnosti tužitelja. Naime, prema iskazu tužitelja u trenutku podizanja kredita nije imao registriran obrt, niti trgovačko društvo te je bio zaposlena u Auto Poljoprom. Dakle, tužitelj je ugovor o kreditu zaključio kao fizička osoba, izvan svog zanimanja, svoje poslovne aktivnosti i poduzetničke djelatnosti. Teret dokaza da je tužitelj predmetni Ugovor o kreditu zaključio u svrhu koja je namijenjena njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti je na tuženiku pa kako tuženik na tu okolnost nije preložio provođenje bilo kakvih dokaza, niti takva činjenica proizlazi iz provedenih dokaza, to sud istaknuti prigovor ocjenjuje neosnovanim.

15. Slijedom provedenih dokaza, utvrđeno je kako je tužitelj kao potrošač u smislu odredbe čl. 3. t. 1. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj: 96/03. dalje: ZZP/03) s tuženikom, kao trgovcem, zaključio naprijed navedeni Ugovor o namjenskom kreditu radi izgradnje kuće, za osobne potrebe, da je u tom ugovoru ugovoren kredit u valuti CHF u protuvrijednosti u kunama po srednjem tečaju HNB-a na dan isplate.

16. U vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu na snazi je bio Zakon o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 96/03; dalje: ZZP-a), koji odredbom čl. 59. propisuje kako ugovor o potrošačkom zajmu mora sadržavati podatke potrebne za identifikaciju ugovora, odredbe o uvjetima pod kojima se zajam odobrava, a posebno: odredbu o iznosu zajma, odredbu o godišnjoj kamatnoj stopi i pretpostavkama pod kojima se godišnja kamatna stopa može promijeniti, odredbu o troškovima koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti, odredbu o realnim godišnjim kamatama na zajam (efektivnoj kamatnoj stopi), odredbu o pretpostavkama pod kojima realna godišnja kamata na zajam može biti promijenjena, odredbu o iznosu, broju i razdoblju ili datumu otplate pojedinih obroka zajma, odredbu o ukupnom trošku

zajma, odredbu o obvezi i uvjetima štednje ili pologa novca, ako je to pretpostavka za odobrenje zajma, godišnji kamatnjak za zajam i kamatnjak za sredstva pologa ako je polog pretpostavka za odobrenje zajma, odredbu o sredstvima osiguranja plaćanja, odredbu o pretpostavkama i postupku raskida ugovora o zajmu. Odredba čl. 81. st. 1. ZZP-a propisuje da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Nadalje, st. 2. iste odredbe propisano je kako se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Stavkom 3. iste odredbe propisano je da činjenica da se o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog ugovora ocijene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca. Stavkom 4. iste odredbe propisano je da ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati. Člankom 87. st. 1. ZZP-a propisano je kako je nepoštena ugovorna odredba ništava. Stavkom 2. iste odredbe propisano je kako ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako on može opstati bez ništave odredbe.

17. U konkretnom slučaju primjenjuju se odredbe Zakona o obveznim odnosima "Narodne novine" broj: 35/05., 41/08., 125/11. i 78/15., 29/18., 126/21., 114/22., 156/22., 155/23. jer je predmetni Ugovor o kreditu zaključen 13. ožujka 2007. Odredbom čl. 269. st. 1. ZOO-a propisano je da činidba mora biti moguća, dopuštena i određena odnosno određiva. Prema čl. 272. stavak 1. i 2. ZOO-a činidba je određiva ako ugovor sadrži podatke pomoću kojih se može odrediti ili su strane ostavile trećoj osobi da ju odredi. Ako ta treća osoba neće ili ne može odrediti činidbu, ugovor je ništetan. Prema čl. 270. st. 1. ZOO-a, kad je činidba nemoguća, nedopuštena, neodređena ili neodrediva, ugovor je ništetan.

18. Prema odredbi čl. 3. st. 1. Direktive 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra se nepoštenom ako je u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzroči znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka proizašlima iz ugovora. Prema odredbi čl. 5. iste Direktive u slučaju ugovora u kojem se potrošaču sve ili određene odredbe nude u pisanom obliku, te odredbe uvijek moraju biti sročene jasno i razumljivo. Tužitelj je predmetni Ugovor o namjenskom kreditu zaključio bez prethodnog pregovaranja s tuženikom o odredbi kojom je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak te bez da mu se prethodno objasnilo, informiralo i upozorilo na eventualne rizike promjene valute CHF za koju je kredit bio vezan. Predmetni Ugovor o namjenskom kreditu je unaprijed sastavljen prema obrascu tuženika, a odredbe istog koje se odnose na valutnu klauzulu u valuti CHF nisu bile dovoljno jasne. Tuženik je bio dužan informirati tužitelja o valutnoj klauzuli i skrenuti mu pažnju na parametre o kojima ovisi kretanje tečaja švicarskog franka u nadolazećem razdoblju otplate kredita, pojedinačno o tome pregovarati i na taj način joj omogućiti da pristane na takve odredbe, a što tuženik nije učinio. Stoga je ugovaranje takvih odredbi imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja.

19. Osim toga, iz navedenih presuda donesenih u postupku zaštite kolektivnih interesa proizlazi da je postupanje tuženika po pitanju valutne klauzule, unutar kolektivne tužbe i njezinog puta zaštite, riješeno na način da je utvrđeno kako tuženik nije na transparentan način informirao potrošače o riziku intervalutarnih promjena vezanih za švicarski franak, a koji je bio neusporedivo veći u odnosu na takav isti rizik u valutnoj klauzuli vezanoj za EUR. Iz navedenih odluka proizlaze utvrđenja prema kojima odredbe u kojima se glavnica veže za CHF već samim ugovaranjem proizvode neravnotežu između strankama na teret potrošača, a s obzirom na to da tuženik kao banka prihvaća samo opći rizik valutne klauzule, dok potrošač prihvaća i taj rizik kao i dodatni rizik specifičan za CHF kao valutu utočišta, a ugovorima potrošačima nije dana mogućnost koja bi kompenzirala takve rizike. Takva jednostrano određena ugovorna odredba protivna je i načelu savjesnosti i poštenja iz čl. 4. ZOO-a jer je neizvjesna visina novčanog iznosa kojeg tužitelj mora vratiti tuženiku. Slijedom iznijetoga, sud je utvrdio da su predmetne ugovorne odredbe ništave u dijelu u kojem je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak. Stoga je sporna ugovorna odredba zaista i prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača pa ista predstavlja nepoštenu odredbu u potrošačkom ugovoru u smislu naprijed navedenih odredbi ZPP. Slijedom iznijetog, temeljem provedenih dokaza, a imajući u vidu naprijed navedene zakonske odredbe, utvrđeno je da su ništave odredbe predmetnog Ugovora o kreditu u dijelu kojim je ugovorena valutna klauzula u CHF te je odlučeno kao u točki I. izreke.

U odnosu na tzv. ulaznu i izlaznu naknadu

20. Uvidom u sadržaj Ugovora o namjenskom kreditu vidljivo je da je odredbom čl. 2. Ugovora o namjenskom kreditu određeno da je korisnik kredita obavezan platiti sve naknade i troškove sukladno Odluci o Tarifi naknada za usluge kreditora, a odredbom čl. 23. točka C Ugovora o namjenskom kreditu ugovoreno je da korisnik kredita može izvršiti prijevremenu konačnu otplatu kredita plaćanje naknade sukladno Odluci o Tarifi naknada za usluge kreditora, odnosno općim uvjetima poslovanja kreditora važećim u trenutku prijevermene otplate.

21. U odnosu na sporne okolnosti informiranja tužitelja i pregovaranja oko spornih naknada sud je saslušao tužitelja koji je u bitnome iskazao kako mu prilikom zaključenja ugovora nisu bile objašnjene odredbe ugovora vezano za naknade, te ne zna kada su predmetne naknade naplaćene. Tužitelj je iskazao da nije znao da Tarifa i Opći uvjeti poslovanja čine sastavni dio ugovora o kreditu, dok na odredbe o naknadama nije mogao niti je pokušao utjecati, te mu je rečeno da je takav postupak i način poslovanja banke. Sud je prihvatio iskaz tužitelja u cijelosti, a kako je to obrazloženo pod točkom 12. ovog obrazloženja.

22. Kako je već prethodno obrazloženo pod točkama 16. i 17. obrazloženja u konkretnom slučaju se primjenjuje odredbe čl. 269., 270. i 272. ZOO-a kao i odredbe Zakona o zaštiti potrošača (ZPP/03). Nadalje, prema članku 295. ZOO-a opći uvjeti ugovora koje odredi jedan ugovaratelj, bilo da su sadržani u formalnom ugovoru, bilo da se na njih ugovor poziva, dopunjuju posebne pogodbe utvrđene među ugovarateljima u istom ugovoru, i u pravilu obvezuju kao i ove, a opći uvjeti obvezuju ugovornu stranu ako su joj bili poznati ili morali biti poznati u času sklapanja ugovora. Ništave su odredbe općih uvjeta koje su protivne samoj svrsi sklopljenog

ugovora ili dobrim poslovnim običajima, čak i ako su opći uvjeti koji ih sadrže odobreni od nadležnog organa. Sud može odbiti primjenu pojedinih odredbi općih uvjeta koje lišavaju drugu stranu prava da stavi prigovore, ili onih na temelju kojih ona gubi prava iz ugovora ili gubi rokove, ili koje su inače nepravične ili pretjerano stroge prema njoj.

23. Članak 84. ZZP-a propisuje da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Odredbom članka 4. stavka 2. Direktive 93/13/EEZ od 05. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima propisano da se procjena o tome jesu li neke odredbe nepoštene ne odnosi na definiciju glavnog predmeta ugovora ni na primjerenost cijene i naknade na jednoj strani te isporučene usluge i robe na drugoj strani, sve dok su te odredbe jasno i razumljivo sastavljene. Ugovorna odredba je jasna i razumljiva ako je ta odredba ne samo gramatički razumljiva, nego su potrošaču jasni ekonomski razlozi koji se nalaze u pozadini primjene te odredbe kako bi na temelju točnih i razumljivih kriterija mogao procijeniti ukupne ekonomske posljedice koje iz tih odredbi proizlaze, odnosno kako bi mogao sagledati koliki će biti iznos zaduženja za čitavo vrijeme trajanja ugovora o kreditu. Sud je analizirajući odredbu čl. 2. i čl. 23. C. predmetnog Ugovora o kreditu kojom je ugovoreno da je ovdje tužitelj u obvezi podmiriti sve naknade i troškove sukladno Odluci o Tarifi naknada za usluge kreditora, te da tužitelj kao korisnik kredita može izvršiti prijevremenu konačnu otplatu kredita uz plaćanje naknade prema Odluci o Tarifi naknada za usluge kreditora odnosno općim uvjetima poslovanja kreditora važećim u trenutku prijevermene otplate utvrdio da navedene ugovorne odredbe ne predstavljaju odredbu o predmetu ugovora i cijeni, odnosno „glavni predmet ugovora“, pa se stoga na tu ugovornu odredbu ne odnosi isključenje testa poštenosti. S obzirom da pri ocjeni o tome da li je neka ugovorna odredba obuhvaćena pojmom „glavni predmet ugovora“ treba uzeti u obzir narav, opću strukturu i odredbe ugovora, pravni i činjenični kontekst ugovora, Sud EU je postavio određene kriterije nacionalnim sudovima za ocjenu predstavljaju li pojedine odredbe ugovora o kreditu glavni predmet ugovora ili ne, odnosno mogu li se te odredbe i pod kojim uvjetima testirati na poštenost pa je tako u presudi broj C-224/19 i C-259/19 od 16. srpnja 2020. godine utvrdio da se točan doseg pojmova „glavni predmet“ i „cijena“ u smislu odredbe članka 4. stavka 2. Direktive 93/13/EEZ ne može odrediti pojmom „ukupni troškovi kredita za potrošače“ pa se naknada za otvaranje kredita ne može smatrati bitnom činidbom zajma samo zato što je uključena u njegove ukupne troškove. Dakle, bitne činidbe ugovora, „glavni predmet ugovora“ su odredbe kojima se utvrđuju bitne činidbe ugovora koje ga određuju kao takvog, karakteriziraju ugovor i bez kojih to nije taj ugovor, za razliku od ugovornih odredbi akcesornog karaktera, koje ne definiraju glavni predmet ugovora, pa stoga podliježu testu poštenosti, a u koje odredbe se svakako ubraja i odredba o naknadi za obradu zahtjeva i odobravanje kredita, jer ta odredba ne definira bit ugovora o kreditu, iako ulazi u „ukupne troškove kredita za potrošače“. Nadalje, u predmetu C-224/19 Sud EU tumači čl. 3. st. 1. Direktive 93/13 na način da ugovorna odredba ugovora o zajmu sklopljenog između potrošača i financijske institucije kojom se potrošaču nalaže plaćanje naknade za otvaranje može stvoriti na štetu potrošača znatniju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka u suprotnosti sa zahtjevom dobre vjere, kad financijska institucija ne dokaže da ta naknada odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri. Iako je prethodni postupak vezan uz određeni predmet koji se vodi pred nacionalnim sudom, jednom kad Sud EU protumači odredbu europskog prava, takva

odluka postaje mjerodavna i obvezna i za ostale nacionalne sudove koji razmatraju jednak problem, odnosno tumačenja su retroaktivna jer objašnjavaju značenje norme od trenutka kad je ona nastala. U pogledu pravnih odnosa i sporova koji su proizašli iz njih, a koji su nastali prije ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, postoji obveza hrvatskih sudova tumačiti nacionalno pravo u duhu prava EU i njene sveopće pravne stečevine (što uključuje i praksu Suda EU), na što se Republika Hrvatska obvezala sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, a koji je u primjeni od 2005. godine.

24. Sud prihvaća iskaz tužitelja da je Ugovor bio unaprijed sastavljen i da je u njemu bila određena naknada o kojoj nije mogao pregovarati i da je takav "gotovi" ugovor bio prezentiran tužitelju neposredno prije sklapanja, obzirom tuženik nije dokazao suprotno.

25. Ocjenom provedenih dokaza sud je utvrdio da su odredbe članka 2 i čl. 23. C. predmetnog Ugovora o kreditu, nepoštene ugovorne odredbe, a temeljem odredbe članka 87. stavka 1. ZZP-a. Naime, dijelovi odredbi predmetnog Ugovora o namjenskom kreditu za koje tužitelj traži utvrđenje ništetnosti i to čl. 2. prema kojem je tužitelj bio obvezan platiti sve naknade i troškove u skladu s Odlukom o Tarifi naknada kreditora, kao i čl. 23. točka C) prema kojoj je tužitelj mogao izvršiti prijevremenu konačnu otplatu kredita uz plaćanje naknade prema Odluci o Tarifi naknada kreditora, odnosno općim uvjetima poslovanja Kreditora važećim u trenutku prijevremene otplate prema stajalištu suda nisu jasne, lako razumljive i lako uočljive, pa uzimajući u obzir sve okolnosti prilikom sklapanja ugovora te ostale ugovorne odredbe je sud utvrdio da se ovdje radi o nepoštenim ugovornim odredbama u smislu čl. 81. st. 1. ZZP-a, koje su time sukladno čl. 87. st. 1. ZZP-a ništete.

26. Kako je već navedeno, odredbom čl. 81. st. 2., 3. i 4. ZZP-a bilo je propisano da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranka na štetu potrošača, time da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca, te zbog toga potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca, te ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati. Odredbom čl. 84. ZZP-a bilo je propisano da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu i cijeni, ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Člankom 87. st. 1. ZZP-a bilo je propisano da je nepoštena ugovorna odredba ništava, a st. 2. da ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost samog ugovora ako može opstati bez ništave odredbe.

27. Tuženik je u konkretnom slučaju nedvojbeno sastavio predmetne odredbe čl. 2. i 23. točka C) Ugovora o namjenskom kreditu o pravu na naplatu ulazne naknade, odnosno naknade za obradu kredita, kao i da tužitelj može izvršiti konačnu otplatu kredita uz plaćanje naknade prema Odluci o Tarifi naknada kreditora, odnosno općim uvjetima poslovanja Kreditora važećim u trenutku prijevremene otplate, odnosno da tuženik jednostrano može odrediti uvjete pod kojima korisnik kredita može prijevremeno otplatiti kredit o kojima se nedvojbeno nije pojedinačno pregovaralo i prema stajalištu suda tuženik nije dokazao opravdanost ugovaranja

ulazne naknade za obradu kredita i naknade za prijevremenu otplatu kredita koje je naplatio tužitelju.

28. Osim što u čl. 2. Ugovora o kreditu nije navedeno na što se navedena ulazna naknada odnosi, tuženik u ovom postupku nije dokazao koje usluge ili troškovi su podmireni iz te naknade, a koji bi bili u izravnoj vezi s predmetnim Ugovorom o namjenskom kreditu. U konkretnom slučaju tuženik nije dokazao koji troškovi/usluge su obuhvaćeni ugovorenom tzv. ulaznom naknadom, te je stoga sud utvrdio ništetnim tu ugovornu odredbu te je odlučeno kao u točki II. izreke.

29. Glede dijela odredbe čl. 23. točka C). Ugovora o namjenskom kreditu prema kojoj je tuženik također ovlašten jednostrano odrediti uvjete pod kojima korisnik kredita može izvršiti prijevremenu otplatu kredita valja reći da je ista prema stajalištu suda također ništetna iz istih razloga jer se o istoj nedvojbeno nije pojedinačno pregovaralo i prema stajalištu suda tuženik ničim nije dokazao koje usluge ili troškovi su podmireni iz te naknade, a koji bi bili u izravnoj vezi prijevremenom otplatom kredita. Navedena odredba je prema stajalištu suda, u suprotnosti sa odredbom članka 1024. ZOO-a, kojom je u st 2. da korisnik kredita može vratiti kredit i prije roka određenog za vraćanje, ali je dužan o tome unaprijed obavijestiti banku, te je sukladno stavku 3. istog članka u tom slučaju korisnik kredita dužan naknaditi štetu ako ju je davatelj kredita pretrpio, a prema stavku 4. u slučaju vraćanja kredita prije određenog roka banka ne može uračunati kamate za vrijeme od dana vraćanja kredita do dana kad ga je po ugovoru trebalo vratiti. Pri tome valja reći da se radi o prisilnoj zakonskoj odredbi, zbog čega stranke svoje obvezne odnose ne mogu, sukladno općem načelu iz članka 11. ZOO-a, urediti drugačije odnosno suprotno prisilnim odredbama. Dakle, odredba kojom se korisniku kredita uvjetuje prijevremena otplata kredita plaćanjem naknade i to u visini prema odluci samog kreditora u suprotnosti je s prisilnim odredbama jer pravo na prijevremenu otplatu kredita ne može biti uređeno ikakvim uvjetima kreditora suprotnim kogentnoj normi. Tuženik nikakvom konkretnom dokumentacijom nije dokazao nastanak bilo kakvih troškova ili da bi uistinu pretrpio bilo kakvu štetu zbog toga što je tužitelj prijevremeno otplatio predmetni kredit. Isto tako, iz samog sadržaja sporne odredbe Ugovora o namjenskom kreditu niti ne proizlazi da bi se tu radilo o bilo kakvoj naknadi štete, niti je definirano na koji način bi se ista izračunavala, već iz sadržaja odredbe proizlazi da se radi o naknadi koju je banka ovlaštena zaračunati prema Odluci o Tarifi naknada kreditora, odnosno općim uvjetima poslovanja kreditora važećim u trenutku prijevremene otplate. Slijedom svega navedenoga sud je ocijenio i tu spornu ugovornu odredbu ništetnom te je odlučeno kao u točki II. izreke.

30. Radi utvrđenja visine tužbenog zahtjeva izveden je dokaz financijskim vještačenjem po stalnom sudskom vještaku Branki Lukačević Gregić iz Terra Expert Consulting j.d.o.o. kao i njegova dopuna.

31. Vještak je u svom nalazu i mišljenju od 2. svibnja 2024. (list 282-288 spisa) izračunao kako tečajne razlike nastale uslijed povećanja tečaja CHF u odnosu na HRK između iznosa anuiteta obračunatih po tečaju na dan plaćanja i iznosa anuiteta obračunatih po tečaju na dan isplate kredita u razdoblju od početka otplate (1. svibnja 2007.) do prijevremene konačne otplate kredita (4. svibnja 2012.) iznose ukupno 7.293,66 eura pri čemu su pojedini iznosi prikazani u stupcu 16 tabele 1 nalaza i mišljenja, list 285-287 spisa. Nadalje, tečajne razlike nastale uslijed smanjenja tečaja CHF u odnosu na tečaj HRK između iznosa anuiteta obračunatih

po tečaju na dan plaćanja i iznosa anuiteta obračunatih po tečaju na dan isplate kredita, u razdoblju od početka otplate do prijevremene konačne otplate iznose 112,45 eura pri čemu su pojedini iznosi prikazani u stupcu 18 tabele 1 nalaza (list 285-288 spisa).

32. Očitujući se na prigovore tuženika iz podneska od 4. lipnja 2024. vještak je naveo kako je nalaz i mišljenje izrađen po nalogu suda iz raspravnog rješenja od 1. ožujka 2024. te u cijelosti ostaje kod izrađenog nalaza i mišljenja. Vještak nadalje navodi da postavljeni zadatak ne sadrži izračune po osnovi ništetnosti kamatne stope stoga je vještak koristio iznose anuiteta obračunatih po promjenjivoj kamatnoj stopi i tečaju na dan plaćanja od kojih su oduzeti anuiteti obračuna po promjenjivoj kamatnoj stopi i početnom tečaju na dan isplate kredita. Matematički je netočno računati razliku koja proizlazi iz promjene kamatne stope na način da se od iznosa anuiteta obračunatog po promjenjivoj kamatnoj stopi i tečaju na dan plaćanja oduzima iznos anuiteta obračunatog po početnoj kamatnoj stopi i tečaju na dan isplate kredita. Matematički točan izračun razlika koje proizlaze i promjene kamatne stope je da se od iznosa kamate u svakom stvarno obračunatom anuitetu izračenom u CHF oduzme iznos kamate u svakom anuitetu obračunatom po početno ugovorenoj kamatnoj stopi izraženoj u CHF a onda se tako dobivena razlika množi sa tečajem na dan plaćanja kroz cijeli otplatni period.

33. Podneskom od 7. prosinca 2024., a nastavno na prigovore tužitelja, vještak je naveo kako točan izračun pretplate anuiteta za tečajnu razliku iznosi 7.293,61 eura navodeći da je do krivog zbroja iznosa u stupcu 16 tabele 1 nalaza došlo zbog propusta vještaka da u formulu za izračune iznosa u navedenom stupcu doda naredbu za skraćivanje brojeva iznosa sa 12 decimalnih mjesta u brojčane iznose sa 2 decimalna mjesta.

34. Na ovakvu dopunu nalaza i mišljenja tužitelj nije imao prigovora, ali je predložio dopunu nalaza i mišljenja na način da utvrdi iznos naknade za obradu kredita kao i iznos naknade za prijevremenu otplatu kredita.

35. U dopuni nalaza i mišljenja od 11. lipnja 2025. (list 316-318 spisa) vještak je naveo da naplaćena naknada za otplatu kreditnog zahtjeva u visini od 1,05% ugovorenog iznosa kredita iznosi 254,65 eura, dok naplaćena naknada za prijevremenu konačnu otplatu kredita u visini od 0,50% uplaćenog iznosa za prijevremenu konačnu otplatu kredita iznosi 93,97 eura.

36. Na dopunski nalaz stranke nisu imale primjedbi.

37. Sud je u cijelosti prihvatio nalaz i mišljenje vještaka i njegove dopune smatrajući da je dan stručno, jasno i obrazloženo te sukladno članku 258. ZPP-a, te je vještak otklonio sve istaknute prigovore tuženika i tužitelja.

38. Dakle, na temelju nalaza i mišljenja vještaka od 2. svibnja 2024., te njegove dopune od 11. lipnja 2025. i 7. prosinca 2024. sud je utvrdio da je tužitelj zbog razlike u tečaju CHF na temelju ništetne ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli preplatio iznos od 7.293,61 eura pri čemu su pojedini iznosi vidljivi u stupcu 16 Tabele 1 nalaza (list 285-287 spisa).

39. Na svaki preplaćeni mjesečni iznos tužitelju pripadaju zakonske zatezne sukladno čl.1115. ZOO-a i to od dana kada su izvršene pojedine uplate jer se tuženik ima smatrati nepoštenim stjecateljem, a koji datumi uplata su razvidni iz nalaza i mišljenja vještaka. Slijedom navedenog, odlučeno je kao u točki III. izreke.

40. U odnosu na navode tuženika vezano za tzv. negativne razlike odnosno da vještak prilikom izračuna uzme u obzir i izrazi one slučajeve u kojima je tužitelj manje platio u odnosu na početni otplati plan valja reći kako je vještak u svom nalazu i mišljenju izračunao navedene razlike te utvrdio da one u razdoblju od početka otplate do prijevremene konačne otplate iznose 112,45 eura pri čemu su pojedini iznosi prikazani u stupcu 18 tabele 1 nalaza (list 285-288 spisa). Međutim, tuženik nakon toga nije istaknuo prigovor radi prebijanja ili materijalnopravni prigovora prijeboja ili protutužbeni zahtjev. Upravo zbog izostanka takvih tuženikovih zahtjeva nema ni postupovnopravnih pretpostavki za bilo kakvo odlučivanje o osnovanosti ili neosnovanosti potraživanja tuženika na ime restitucije u vezi s negativnim tečajnim razlikama temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o kreditu u CHF. Obzirom da je u ovoj pravnoj stvari upravo takav slučaj, odnosno tuženik je samo istaknuo prigovor da bi sud trebao uzeti u obzir i tzv. negativne tečajne razlike, a u tom smislu nije istaknuo procesnopravni prigovor radi prebijanja, protutužbu ili materijalni prigovor prijeboja, nema niti postupovnopravnih pretpostavki za bilo kakvo odlučivanje o osnovanosti ili neosnovanosti potraživanja tuženika (tako i Vrhovni sud u odluci Rev-457/2024).

41. Nadalje, temeljem dopune nalaza i mišljenja od 11. lipnja 2025. (list 316-318 spisa) sud je utvrdio kako je naplaćena naknada za otplatu kreditnog zahtjeva u visini od 1,05% ugovorenog iznosa kredita iznosi 254,65 eura, dok naplaćena naknada za prijevremenu konačnu otplatu kredita u visini od 0,50% uplaćenog iznosa za prijevremenu konačnu otplatu kredita iznosi 93,97 eura. Također, među strankama nije sporno da su predmetne naknade naplaćene 16. ožujka 2007. odnosno 4. svibnja 2012. Slijedom navedenog, tuženik je temeljem članka čl. 323. st. 1. ZOO-a dužan vratiti tužitelju ono što je primio po osnovi koja je utvrđena ništetnom pa je temeljem iste odredbe valjalo prihvatiti i zahtjev za vraćanje primljenih iznosa na ime naknade za obradu kredita i naknade za prijevremenu otplatu kredita, kao stečenih bez osnove, temeljem čl. 1111. ZOO-a, zajedno sa zateznim kamatama tekućim od prvog idućeg dana nakon plaćanja (neosnovanog stjecanja na strani tuženika) do isplate, temeljem čl. 1115. ZOO-a, odnosno čl. 29. st. 1., u svezi čl. 183. st. 1. ZOO-a. Slijedom navedenog, sud je ocijenio neosnovanim zahtjev tužitelja za isplatu zateznih kamata koje teku na iznos 254,65 eura za dan 16. ožujak 2007.obzirom je nesporno utvrđeno da je taj dan izvršeno plaćanje navedene naknade, slijedom čega zatezna kamata teče od prvog sljedećeg dana. Stoga odlučeno kao u točki IV., V. i VI. izreke.

42. Visina stope zatezne kamate određena je na temelju Uredbe o visini stope zatezne kamate, kao i na temelju odredbe čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine br. 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21, 114/22; dalje: ZOO-a) te Uredbe o izmjeni Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine br. 156/22).

43. Nadalje, sud je ocijenio neosnovan je prigovor zastare (vezano za tužbeni zahtjev u odnosu na valutnu klauzulu), jer je 4. travnja 2012. pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača došlo do prekida zastare na

temelju članka 241. ZOO-a te zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe odnosno od 14. lipnja 2018. (za valutnu klauzulu). Potraživanje iz ove parnice zastarijeva u općem zastarnom roku od 5 godina iz članka 225. ZOO-a, a koji rok nije protekao budući je tužba podnesena 6. ožujka 2023. (*ovakvo pravno shvaćanje izrazio je Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci Rev-2245/17 od 20. ožujka 2018.*).

44. Osim toga, radi se o restitucijskom zahtjevu te je na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj 30. siječnja 2020. zauzeto pravno shvaćanje broj: Su-IV-47/2020 prema kojem zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva, prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 371. stavak 1. ZOO-a, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora ili pojedinih njegovih odredbi, a što je u konkretnom slučaju donošenjem ove presude (*tako i Županijski sud u Osijeku, u presudi broj GŽ-1996/19 od 14. rujna 2020., Županijski sud u Zadru u odluci GŽ-100/21 od 18. veljače 2021. i dr.*).

45. U odnosu na prigovor zastare vezano za naplaćena naknade potrebno je istaknuti kako je i taj prigovor tuženika sud ocijenio neosnovanim. Naime, sukladno čl. 328. ZOO-a pravo na isticanje ništetnosti se ne gasi pa ne može zastarjeti zahtjev tužitelja kojim traži utvrđenje ništetnosti tih odredbi. U odnosu na zahtjev za isplatu naknada naplaćenih temeljem ništetnih ugovornih odredbi sud ukazuje na prethodno izneseni stav Vrhovnog suda te je stoga (a obzirom da zastara restitucijskog zahtjeva još nije niti počela teći, nego će početi teći tek pravomoćnošću ove presude u kojoj je odlučeno o ništetnosti ugovornih odredbi vezano za naknade) prigovor zastare u odnosu na zahtjev za isplatom naplaćenih naknade sud ocijenio neosnovanim.

46. Odluka o troškovima postupka temelji na čl.151., čl. 154. st.5. i čl. 155. ZPP-a, pri čemu je sud kao vrijednost predmeta spora uzeo u obzir dio tužbenog zahtjeva koji se odnosi na isplatu (7.642,23 eura) i Tarifu o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" broj: 138/23. dalje: OT).

47. Tužitelju je priznat trošak zastupanja po punomoćniku i to: za sastav tužbe u vrijednosti 100 bodova (Tbr. 7.1. OT), sastav podnesaka od 30. lipnja 2023., 4. lipnja 2024., 30. prosinca 2024. svaki u vrijednosti od 100 bodova (Tbr. 8.1. OT), pristup na ročišta 1. ožujka 2024. i 7. svibnja 2026. svaki u vrijednosti od 100 bodova (Tbr. 9.1. OT), sastav podneska od 14. srpnja 2025. i 11. kolovoza 2025. svaki u vrijednosti od 50 bodova (Tbr.8.3. OT), te trošak ročišta za objavu presude u vrijednosti 50 bodova (Tbr. 9.3. OT) što uvećano za vrijednost boda od 2,00 EUR (Tbr. 54. Tarife) i 25% PDV-a (Tbr. 46 Tarife) iznosi 1.875,00 EUR. Također, tužitelju je priznat trošak predujma za vještačenje u iznosu 200,00 EUR i dopunskog vještačenja u iznosu do 70,00 eura odnosno sveukupno 2.145,00 eura. Na dosuđen trošak tužitelju su dosuđene zatezne kamate sukladno čl. 151. stavak 3. ZPP-a i članku 29. stavak 1. ZOO-a tekuće od presuđenja do isplate.

48. S obzirom da tužitelj u cijelosti uspio u sporu, to tuženiku ne pripada pravo na

naknadu troškova temeljem čl.154. st.1. ZPP-a te je slijedom svega iznesenog odlučeno kao u točki VII. i VIII. izreke.

Zagreb, 28. svibnja 2026.

Sudac
Ana Ćosić

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove odluke dopuštena je žalba županijskom sudu. Žalba se podnosi pisanim putem ovome sudu u četiri istovjetnih primjeraka u roku od 15 dana od dana objave presude.

DNA:

1. Tužitelju po punomoćniku
2. Tuženiku po punomoćniku

Broj zapisa: **9-30888-ad9cf**

Kontrolni broj: **05b9b-f20db-231b2**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.